

Endringer i forslag til revidert håndbok 017 Veg- og gateutforming

Gjeldende versjon av håndbok 017 Veg- og gateutforming er fra mai 2008. Det foreligger nå en revidert versjon av håndboken. Dette notatet oppsummerer de viktigste endringene i forhold til gjeldende versjon.

Det er gjort endringer i strukturen. Normalen er nå inndelt i del A-F. Del A Overordnet del sier noe om overordnede betraktninger og forutsetninger som må avklares på et overordnet plannivå. Del B Gater og del C Veger inneholder krav til hhv utforming av gater og veger. Del D beskriver en standard for utbedring av eksisterende veg der det er besluttet i en overordnet plan at strekningen skal utbedres.

Del E Temakapitler beskriver utforming av ulike vegelementer som for eksempel kryss, avkjørsler, løsninger for gående og syklende.

Av generelle endringer kan det også nevnes at begrepet stamveg i vegnormalene utgår etter at forvaltningsreformen trådte i kraft. Det er besluttet at begrepet stamveg skal erstattes av nasjonal hovedveg og det vi tidligere har kalt hovedveger blir nå kalt øvrige hovedveger. Dette innebærer bla at alle dimensjoneringsklassene betegnes med nye begrep, S-klassene betegnes nå H og de tidligere H-klassene betegnes nå H₀. Nummereringen av klassene er uendret.

Endringer i del A Overordnet del

Denne delen ble tidligere kalt Systemdel og inneholdt for en stor del veilederstoff. Det er gjort en del endringer i denne delen. Noen kapitler er tatt ut, noen er beholdt uendret fra tidligere versjon og noe tekst er flyttet hit fra andre deler av normalen.

I denne delen ønsker vi nå en tydeligere presisering av normalens gyldighetsområde (spesielt i forhold til fylkesvegene), oppdaterte tabeller om fravik (som blir koordinert med andre normaler) og om forutsetninger man må ha på plass før man starter detaljprosjektering etter kravene i håndboken.

Endringer i del B Gater

De eneste endringene i del B i denne omgang er at innledningsteksten om transportnett i gater er bearbeidet og flyttet til del A og at kapitlet om miljøgater er flyttet fra del A til del B.

Endringer i del C Veger

Kapittel C.1 om vegnett er bearbeidet og flyttet til del A.

De viktigste endringene kort oppsummert er:

- Breddebehov på 4-feltsveger med midtrekkverk. For alle 4-feltsveger er bredden av midtarealet økt med 1 m. Dette er begrunnet i breddebehov for plassering av skilt og tekniske installasjoner.
- Innslagspunktet for midtrekkverk på 2-felts veg er senket fra ÅDT 8 000 til 6 000. I den laveste delen av intervallet er det åpnet for bruk av plankryss på veger med midtrekkverk. Denne endringen medfører også endringer i kravene til forbikjøring.

- Endrede stigningskrav på gang- og sykkelveger. De endrede kravene er justert i samsvar med anbefalte stigninger i håndbok 278 Universell utforming av veger og gater.
- Metode for beregning av nødvendig lengde av fartsendringfelt i toplanskryss er ny. Det er utarbeidet et regneark som beregner nødvendig lengde på disse feltene. I tillegg er beregningsforutsetningene gjennomgått og vurdert. Sluttresultatet (lengden på feltene) er stort sett som tidligere. Bruken av det nye regnearket blir forklart i håndbok 263 Geometrisk utforming av veg- og gatekryss, som også blir oppdatert i samsvar med dette.
- Krav til utforming av forbikjøringsfelt er skjerpet i forhold til når slike felt avsluttes. Det er satt krav til kritisk fartsdifferanse som er 5 km/t lavere enn i dag ved avslutningen av feltene. Det er utarbeidet et eget regneark som beregner start- og sluttunkt for forbikjøringsfelt. Bruken av regnearket blir forklart i håndbok 265 Linjeføringsteori, som også blir oppdatert i samsvar med dette.
- Det er satt krav til når venstresvingefelt skal etableres. Dette var tidligere en anbefaling i håndbok 263 Geometrisk utforming av veg- og gatekryss. Grunnlaget for fastsettelse av kravene er også oppdatert.
- Krav til minste diameter på rundkjøringer på nasjonale hovedveger er økt med 5 m.
- Kapittel E.9 om bruer og tunneler er endret noe. Kravene om bredde mellom rekkverk på bruer er satt til minimum 7,5 m for 2-felts veg og 6,5 m for 1-felts veg.
- Det er gjort noen justeringer av prosjekteringstabellene som er vist i forslaget til ny normaltekst.
- Krav til avstand mellom driftsåpninger i midtrekkverk er tatt ut av denne normalen og beskrevet i håndbok 231 Rekkverk. Avstanden varierte tidligere mellom 1,5 km og 3 km. Kravet er nå satt til 3 km for alle klasser.
- Krav til stopplommer for hver 3. km i dimensjoneringsklasse H7 og H8.
- Krav til stopplommer i klasse H2, H3, H4, H5, H₀₁ og H₀₂ er justert slik at det blir lengre avstand mellom dem.
- I klasse H5 er feltbreddene redusert fra 3,75 m til 3,5 m. Siden kravet til økt bredde på indre skulder er økt (fra 0,5 m til 0,75 m) har vi valgt å redusere feltbredden for at totalbredden skal være uforandret.
- Det er nå krav til belysning i hele klasse H7 (mot tidligere ved ÅDT > 20 000).

Endringer i del D Utbedring av eksisterende veger

Denne delen har de største endringene i forhold til gjeldende versjon. I dagens håndbok gjelder denne delen for veger med ÅDT < 4 000. Dette er nå endret til å gjelde for veger med ÅDT opp til 12 000. I tillegg har vi utarbeidet utbedringsstandarder knyttet til relevante dimensjoneringsklassene i del C.

I prinsippet er det ikke foreslått utbedringsstandard der

- Dimensjonerende ÅDT > 12 000, dvs der det er definert 4-feltløsning som vegnormalstandard.
- Dimensjonerende fartsgrense > 80 km/t og < 60 km/t (unntak for H5)
- Dimensjoneringsklasser med et visst ”gatepreg” eller veger med ren atkomstfunksjon

Det foreslås ikke utbedringsstandard tilknyttet

- H3 grunnet fartsgrense 90 km/t. Hvis utbedringsstandard for en slik vegstrekning er aktuelt burde antakelig dimensjoneringsklasse H2 vært valgt som ”fullgod” løsning.
- H7, H8 og H9 på grunn av fartsgrense 100 km/t og/eller høy dimensjonerende trafikk

- H1 og H6 er dimensjoneringsklasser for ”innfartsårer” Disse har bypreg, og det anses lite aktuelt med utbedringsstandard i håndbok 017
- Sa1 og Sa2 på grunn av ”gatepreg” og lav fartsgrense
- A1, A2 og A2 på grunn av atkomstfunksjon (Definert standard i del C er allerede lav og lite aktuell for ytterligere reduksjon)

Definisjoner

Noen definisjoner er tatt ut, noen nye er føyd til og noen er endret. Begreper som er definert ulikt i ulike normaler er nå forsøkt koordinert.

Oppdatering av øvrige håndbøker

Håndbok 263 Geometrisk utforming av veg- og gatekryss og håndbok 265 Linjeføringsteori blir oppdatert i henhold til endringer i ny håndbok 017. Også håndbok 264 Teknisk planlegging av veg- og gatebelysning blir oppdatert.